

Uppföljning av lokalförsörjningsplan 2024
Bildningsnämnden

Uppföljning av lokalförsörjningsplan 2024

Syftet med uppföljningen är att följa upp avvikelser från planen exempelvis försenade eller fördröjade projekt för att kunna vidta åtgärder.

Lokalkostnaderna prognostiseras överstiga lokalbudgeten i lokalförsörjningsplanen för 2024. Under 2023 ökade lokalkostnaderna för bildningsnämnden. Ökningen berodde på flera faktorer; bland annat högre hyresökningar än beräknat samt en del oförutsedda anpassningar.

Lokalkostnaderna för nämnden har dock under 2024 motsvarat 14,4% av den totala budgeten vilket medför att målet att inte överstiga 16 % uppnås.

Åtgärdsplan för större avvikelser

Det har gjorts ett omfattande arbete med att systematisera och strukturera arbetet med lokalkostnadsfördelningen inom Utbildningsförvaltningen. Detta har medfört att redovisningen har förändrats och blivit mer rätt utifrån utfall och lokalkostnadsfördelningen. Dock kvarstår arbete med att komma i fas med planering, budgetering och utfall/verklig lokalkostnad för barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden som alla tre bär lokalkostnader inom utbildningsförvaltningen. Detta arbete gör att denna uppföljning av lokalkostnader och nyttjande är komplicerad och inte direkt jämförbar med resultat tidigare år, och får också som följd att vissa uppgifter inte går att redovisa på rätt sätt då det är olika fördelning när lokalförsörjningsplanen upprättades jämfört med nu.

Avvikelser gentemot lokalförsörjningsplanen

Underhållsarbetet på Vasahallen skulle ha genomförts under 2024 men är uppskjutet och kommer att genomföras under 2025 och 2026. Detta medför fortsatt att idrottsundervisning för flera gymnasieskolor kommer att bedrivas i inhyrda lokaler då Vasa Arena står färdig men Vasahallens hallar etappvis inte kommer vara disponibla.

Fortsatt planering av Katedralskolans lokaler kommer att genomföras under kommande år. Under 2024 har en del av paviljonerna avvecklats.

Planen för att utreda hur lokalerna för S:t Lars gymnasium kan utvecklas utgår till följd av nämndens beslut att avveckla gymnasiet. Lokaler för pågående verksamhet kommer att ersättas under 2025 i andra lokaler. Detta är ett exempel på snabba förändringar i verksamheten som inte kan förutses eller planeras i lokalförsörjningsplanen och kommer att hanteras som avvikelse i lokalförsörjningsplanen för 2025.

Lösning för alarmerings- och varseblivningssystem är inte beslutad då det pågår diskussion om vilken typ av lösning som på bästa sätt löser behovet och är ekonomiskt hållbart i och med den stora volym som planeras för. Det finns alternativ som innebär installation i lokaler men även lösningar som inte berör lokalerna såsom digitala lösningar med system kopplat till mobiltelefonerna.

Lokalkostnaderna för 2024 blev totalt sett 5,0 miljoner kronor högre än budgeterat. Detta berodde till stor del på ökade kostnader under senare delen av 2023 som inte var kända när budgeten lades för 2024. Ökningen 2023 berodde på flera faktorer; bland annat högre hyresökningar än beräknat samt en del oförutsedda anpassningar. Därutöver tillkom 2023 ytterligare kostnader efter justering av fördelningsnycklar mellan bildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden rörande Kunskaps Gallerian. Även denna kostnadsökning var okänd i samband med budgetläggningen för 2024.

Avvikelser från övergripande mål (kortfattat, bara någon mening)

Lokalkostnaderna har under 2024 motsvarat 14,4% av den totala budgeten vilket medför att målet att inte överstiga 16 % är uppnått. Dock har trenden varit negativ med ökande andel lokalkostnader, en trend som behöver brytas för att inte riskera att urholka verksamheterna.

Utmaningar

En omfattande översyn av lokalytornas fördelning mellan berörda nämnder; Barn och ungdomsnämnden, Arbetsmarknadsnämnden och Bildningsnämnden har genomförts vilket påverkar nyckeltalen i systemet QlikSense och gör att de inte blir jämförbara med tidigare år. Utfallet däremot hämtas från ekonomisystemet vilket gör att det inte påverkas av översynen.

Det är en utmaning att lokalerna delas mellan tre nämnder och att fördelningen görs genom schablon utifrån nyttjande. Lokalytorna är till stor del beständiga eftersom hyresavtalen baseras på fastigheternas totala yta och det inte är möjligt att säga upp delar av lokalerna. Det gör att nyckeltalen varierar årligen utifrån hur många platser som finns per år i de olika skolformerna. Det är en utmaning att nämnderna påverkar och påverkas av varandra och inte äger sin egen kostnad fullt ut.

Kapacitet och lokaleffektivitet varierar på de kommunala gymnasieskolorna. Skolor med högre söktryck har generellt högre lokaleffektivitet medan skolor med lägre söktryck generellt har en lägre lokaleffektivitet. Förändringar i elevernas sökmönster sker över tid och inte från år till år. Det är därför viktigt att förvaltningen följer och analyserar elevernas gymnasieval som ett underlag till nämndens långsiktiga plan för lokalförsörjning.

Ytan per elev varierar mellan olika program beroende på programtyp där generellt yrkesförberedande program behöver mer yta per elev än högskoleförberedande. De senaste åren har andelen elever som väljer ett högskoleförberedande program ökat jämfört med yrkesprogram, vilket medför att lokaler som är anpassade för yrkesprogram generellt har sämre lokalutnyttjande på grund av färre elever.

Flera av gymnasieskolorna står inför olika förändringar inom befintligt lokalbestånd. På Anders Ljungstedts gymnasium kommer anpassat gymnasium och anpassad grundskola att flytta in under 2025, där pågår anpassningar av lokalerna utifrån verksamheternas behov.

Anders Ljungstedt Gymnasium och delar av Berzeliuskolan står inför stora underhållsprojekt samtidigt som det finns behov av viss modernisering. Detta påverkar verksamheterna som behöver flyttas till tillfälliga lokaler inom befintlig yta eller till annan lokal. Även Katedralskolan står inför en planering av eventuell utbyggnad för att ersätta tillfälliga paviljonger och förhyrningar utanför skolområdet.

Nyckeltalsredovisning

Förklaring till nyckeltalsredovisning

Yta = kvm BRA

Plats = elev, boende (maxkapacitet)

Lokalkostnad = Total hyreskostnad exkl. moms/år. I lokalkostnad ingår alla kostnader i Qlik, d v s inkl. el, VA, värme, fastighetsskatt, ev. ombyggnadstillägg o.s.v. exkl. moms. Lejonfastigheter bistår med rapporter.

Nyttjandegrad idrottshallar = Bokade timmar/möjligt bokade timmar/år

Nyttjandegrad boenden, förskolor, skolor, administrativa lokaler = "andel av maxkapacitet"

Nyckeltalsredovisning – befintliga lokaler 2024 (belopp i tkr)

Typ av lokal	Yta per plats	Lokalkostnad per plats	Energiförbrukning per plats	Nyttjandegrad
Gymnasieskola	17,3	25	i.u.	*
Anpassad gymnasieskola	26,6	38	i.u.	*

Kommentar: Det saknas information från Lejonfastigheter för energiförbrukningen för externa förhyrningar vilket gör att uppgifter inte finns för att redovisa energiförbrukning per plats.

Lokalkostnaden per plats varierar mycket mellan högskoleförberedande program och yrkesförberedande program på grund av att yrkesförberedande program kräver mer yta. Lokalytorna är inte fördelade utifrån dessa olika program vilket gör att det inte går att redovisa separat yta per plats, lokalkostnad per plats eller nyttjandegrad.

*Nyttjandegraden av lokalerna i gymnasieskolor är beroende av att en maxkapacitet på lokalerna fastställs. Maxkapaciteten kan beräknas utifrån hur många lektioner som kan schemaläggas i lokalerna och hur många av dessa som används. Eller beräknas utifrån hur många elever som kan tas in per program och hur många platser som fylls. Förvaltningen kommer att göra en översyn för att ta fram en modell för hur lokaleffektivitet och nyttjandegrad ska mätas i olika typer av verksamhetslokaler.

Nyckeltalsredovisning – befintliga lokaler 2024 (belopp i tkr)

Typ av lokal	Totalt inhyrd yta	varav externt inhyrd yta (ej Lejonfastigheter)	Total årshyra	varav årshyra externt inhyrd yta (ej Lejonfastigheter)
Gymnasieskola	84 076	6 399	120 533	9 962
Anpassad gymnasieskola	4 447	0	6 376	0

Kommentar: Förändring i kodplanen

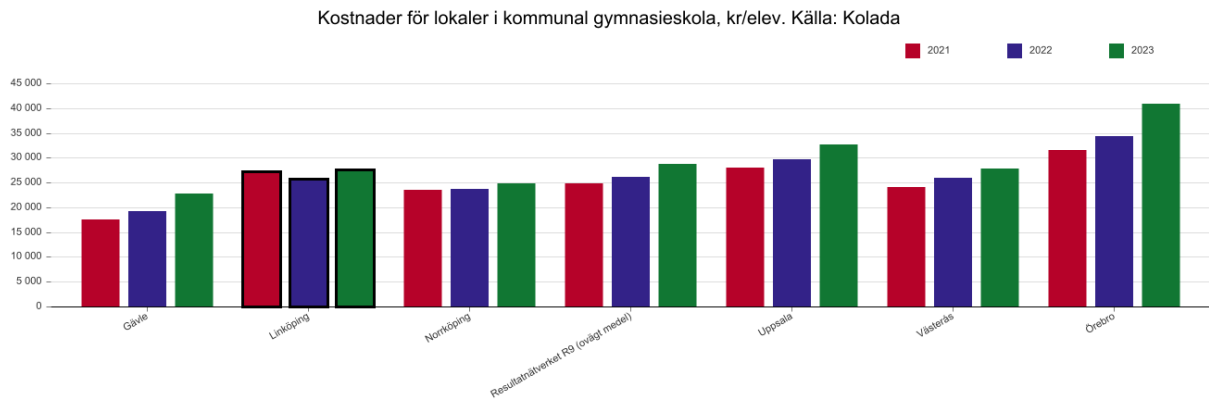
En majoritet av lokalerna för gymnasieskolan bedrivs i Lejonfastigheters fastigheter. Under året har den förhyrda ytan för gymnasieskolan ökat med ca 4500 kvm och för anpassad gymnasieskola ökat med ca 700 kvm. För gymnasieskolan härleder detta dels från en omfördelning av lokalytorna i Kunskaps Gallerian där gymnasiet delar lokaler med vuxenutbildningen, men mest beror detta på en översyn av lokalfördelningen som har genomförts. För anpassat gymnasium härleder förändringen dels till utökade antal platser men även omfördelning av ytor.

Anpassat gymnasium hyr från och med i år enbart direkt av Lejonfastigheter och inte något av extern aktör.

Lokalkostnader och kapacitet – planerade lokalprojekt

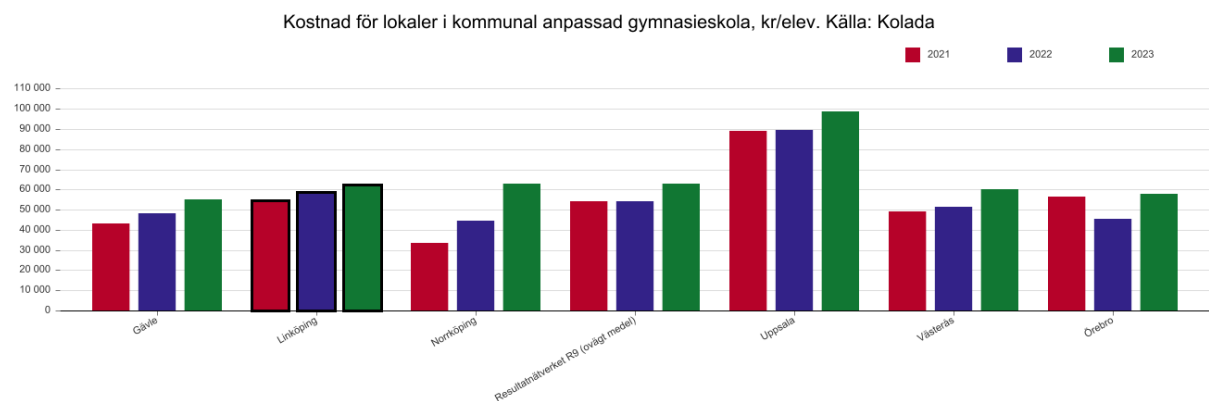
Planerade lokalprojekt genomförs i enlighet med lokalförsörjningsplanen för 2024 respektive 2025. Kostnadsutfallet för 2024 blev dock 5,0 miljoner kronor högre än budgeterat. Detta berodde till stor del på kostnadsökningar 2023 som inte var kända när budget lades för 2024. Kostnadsökningen 2023 berodde både på hyresökningar, tillkommande projekt och renoveringar. Dessutom gjordes omfördelningar av kostnader mellan arbetsmarknadsnämnden och bildningsnämnden efter flytten av vuxenutbildningen.

Nyckeltalsredovisning – Egna lokaler jämfört med andra kommuner (belopp i tkr)

Kommentar

Lokalkostnaderna för gymnasieskolan i Linköping är inom normalspannet i relation till jämförbara kommuner. I och med den översyn och omfördelning som har genomförts kan denna tabell konstateras svår att analysera och kommande års jämförelser vara missvisande initialt.

Kommentar

I och med att anpassad gymnasieskola har ökat i omfattning under de senaste åren ses även en uppgång av kostnaderna per elev. Dock har kostnadsfördelningen haltat och inte fördelats efter reellt nyttjande. I den översyn som har genomförts i år har lokalkostnadernas andel numera ökat för anpassat gymnasium och det kommer slå igenom när tabellen visar 2024 års resultat.

Generellt ökar alla jämförbara kommuner sina kostnader för anpassat gymnasium med grund i ökade behov och beslut av utökade verksamheter.